

Raviurheilun arvoverkko ja arvomuodostus

Moderni liiketaloustiede tutkii asiakasarvon muodostumista liiketoimintaverkostoissa. Arvon muodostuminen loppuasiakkaalle on kaiken liiketoiminnan perusta. Käyn tässä lyhyesti asiaa läpi. Laajemmalti asiasta voidaan keskustella, mikäli halua löytyy. Asia ei ole kokonaisuudessaan tässä.

Raviurheilun arvoverkko muodostuu kolmen erilaisen ja erillisen logiikan ympärille, jotka kaikki kohtaavat raviradalla, ravikilpailuissa. Mikäli joku näistä kolmesta arvoketjusta menettää kykynsä tuottaa arvoa, raviurheilu tuntemassamme muodossa loppuu. Jatkuvuuden turvaamiseksi kaikkien kolmen verkon erilaiset arvomuodostumisen logiikat pitää olla päätöksenteon pohjana.

Hevosenomistaja

Aloitetaan vaikeimmasta eli hevoson omistajan näkökulmasta. Hevoson omistaja maksaa kaikkien verkkonsa toimijoiden, oriin pitäjien, oriasemien, kasvattajien ja valmentajien, palkan. Ennen kuin omistaja kokee haluamansa elämyksen, ei tässä ketjussa synny arvoa. Mikäli omistaja kokee tehdyn uhrauksen, joko rahallisen, ajallisen tai muun, liian suureksi suhteessa saatuun kokemukseen, lakkaa tällainen ketju olemasta. Olennaista on ymmärtää mistä tämä arvo muodostuu. Omistajat voidaan jakaa useampaan erilaiseen segmenttiin. Tärkeimmät ovat ammattivalmentajien asiakkaat ja omistaja-valmentajat. Nämäkin pitää jakaa useampaan erilaiseen segmenttiin jotta ymmärtäisimme miten arvon muodostuminen tapahtuu. Ammattivalmentajien asiakkaista nousee helposti esille neljä erilaista ryhmää: "Varakkaat ja menestyshakuiset, varakkaat ja elämyshakuiset, ei varakkaat ja menestyshakuiset, ei varakkaat ja elämyshakuiset". Kimppatallit saattavat sisältää osakkaita näistä kaikista ryhmistä. Amatöörit voidaan jakaa menestyshakuisiin ja elämyshakuisiin. Aina kun menestyksen tai elämyksen saannin kustannus ylittää koetun arvon, katoaa maksaja raviurheilun parista, ainakin hetkeksi aikaa. Huijatut katoavat helposti lopullisesti, koska luottamuksen puute nostaa koettua kustannusta huomattavasti.

Mitä se tarkoittaa konkreettisesti? Mikäli

Harri Jaskari

hevoset eivät pääse kilpailemaan omistajan edellyttämällä tavalla, ei arvoa muodostu. Elämyshakuiselle kilpailutapahtuma itsessään on tärkeä, jolloin hevoson pitää päästä starttaamaan, muuten arvoa ei synny. Tässä segmentissä palkinnon suuruus on vähemmän merkityksellinen. Ravilähtöjen määrän vähentäminen vähentää suoraan näiden omistajien elämysmahdollisuuksia eli arvomuodostusta. Mikäli halutaan tukea kasvattajien työtä tukemalla nuorten hevosten lähtöjä, vanhempien hevosten kustannuksella, arvomuodostuminen suhteessa kustannukseen huononee. Omistaja joutuu uhraamaan merkittävästi enemmän saadakseen elämyksiä. Tällöin omistajien tekemien kokonaisinvestointien määrä laskee. Tämän hetkinen raviurheilun asiakasarvon oletetaan syntyvän muutaman kilpailun palkintojen suuruuden kautta, jollekin menestymishakuiselle omistajalle asia

on näin. Käsitys on kokonaisuuden kannalta kuitenkin pahasti väärä ja johtaa negatiiviseen kehitykseen, edellä mainituista syistä. Tähän segmenttiin päätöksenteko vaikuttaa usein monimutkaisten mekanismien kautta, minkä vuoksi päätöksen teko pitäisi olla hyvin harkittua. Paljonko on elämyksen hinta jos omistaja joutuu luopumaan hevosesta kun se täyttää viisi? Entä kymmenen? Montako elämystä on saatavilla eri-ikäisillä hevosilla?

Pelaaja

Pelaajien arvon muodostuminen on myös monimutkaisempaa kuin äkkiä voisi ajatella. Miksi joku pelaa, on avainkysymys. Seuraavaksi pitäisi kysyä milloin pelaat ja mitä pelaat. Saattaa olla että tuoton maksimoinnin näkökulmasta tämän hetkinen lähestymistapa on oikea, mutta omistajan

"Jatkuva keskittäminen ja supistaminen ovat säästämistä ja leikkaamista. Leikkaaminen ei ole kehittämistä, se on pelastamista, joka ei riitä tulevaisuuden tekemiseksi."

ja pelaajan välinen suhde ei toteudu täydessä mitassaan. On pelaajia, jotka saavat elämyksen pelistä kun oma tai ystävien hevonen on pelattavissa. Rahallisesti tällainen pelaaja ei ehkä ole tärkeä, mutta sekä pelin että raviurheilun näkökulmasta, tulevaisuus rakentuu osaltaan näiden varaan. Näiden kautta tulee uusia pelaajia ja ehkä uusia omistajia lajiin. Pelkästään "laadukkaisiin" lähtöihin perustuva ajattelutapa ohjaa lähtöjen vähentämiseen, jolloin osa pelaajista poistuu markkinoilta. Miksi laadukasta lähtöä pelataan? Onko näissä lähdöissä enemmän omistajien rahoja mukana? Ovatko aktiiviset suurpelurit vahvemmillä näissä lähdöissä? Mikäli omistajan ja pelin välinen side on vahva, niin keskittäminen on vielä edellä kuvattua huonompi vaihtoehto. Myös minä sain Fintoton kyselyn. Ikävä kyllä, siinä ei edellä kuvatun näkökulman pohjalta kysytä kaikkia oikeita kysymyksiä, jonka vuoksi sekin saattaa ohjata väärin päätöksiin.

Kaiken kaikkiaan palkintojen keskittäminen vähentää elämysmahdollisuuksia. Tämä on erittäin vaarallinen kehityssuunta raviurheilun tulevaisuuden kannalta. Sen heijastukset pelaajiin ja omistajiin näkyvät vasta viiveellä ja niiden tunnistaminen on vaikeaa. Samoin kilpailumahdollisuuksien vähentäminen alasarjojen hevosilta johtaa lajin supistumiseen.

Kilpailunjärjestäjä

Kolmas logiikka syntyy järjestäjän logiikan kautta. Todettakoon alkuun että kannatan jonkinasteista keskittämistä ja järjeistämistä. Miksi ravirata ja sen henkilöstö järjestää raveja? Monetko ravit he haluavat järjestää? Onko talkoissa ravien tulevaisuus edelleen? Ratojen tilanne on erittäin huolestuttava resurssien näkökulmasta. Itse olen aika monella radalla käynyt. Nuoria ei juuri ole näkynyt talkoolaisten joukossa, joten miten niitä järjestetään? Entä jos niitä keskitetään muutamalle radalle? Kauanko radat saavat palkatonta henkilöstöä järjestämään raveja? Keskittäminen tuottaa jonkin verran kustannushyötyjä ja päästää muut radat hiukan helpommalla esim. kesäravien järjestäjänä. Omistajien määrän vähentyessä, vähenee talkoohalukkuus, koska harvoin kiitetystä työstä itsestään ei välttämättä arvoa muodostu. Talkoolaisten arvon muodostuminen on vahvasti sidoksissa raviurheilun elämyksiin, useimmiten omistajiin. Näistä syistä kesätapahtumien painopiste pitäisi siirtää pois isoilta radoilta. Lisäksi kesäravit ovat paras paikka tuoda uusia ihmisiä radan ääreen. Tallien lisäksi se on merkittävin paikka jossa saadaan uusia pelaajia ja omistajia lajin pariin.

Yllä olevat osiot ovat enemmänkin keskustelun avaus kuin kattava esitys lajin ansaintalogiikoista. Olennaista on kuitenkin että nämä asiat pitäisi ymmärtää syvällisesti, aina kun tehdään näihin liittyviä päätöksiä. Jatkuva keskittäminen ja supistaminen ovat säästämistä ja leikkaamista. Leikkaaminen ei ole kehittämistä, se on pelastamista, joka ei riitä tulevaisuuden tekemiseksi.

Harri Jaskari

Raviurheilun harrastaja, arvoverkko tutkija, ekonomi
Networked value systems / Vaasan Yliopisto

Supreme
HORSE CARE

1 kg

D-Kalsium Plus

Erityisesti kesäihottumahevosille suunniteltu D-vitamiini + Progut® -valmiste, tasapainottaa allergisen ihottuman rasittaman elimistön toimintaa.

SHCE0412

1 kg

Formula MSM -jauhe

Korkealaatuinen nivelvalmiste. Sis. kondroitiinisulfaattia, glukosamiinia ja mangaanisulfaattia.

SHCE0392

8 kg

Multimineraali

Monipuolinen laatukivennäinen, jonka valmistuksessa on käytetty vain parhaiten imeytyviä raaka-aineita.

SHCE0412

Kampanjahinnat ovat voimassa 31.5. saakka.

SUPREME HORSE CARE -tuotteet löydät Agrimarketeista.
supremehorsecare.fi